

**Karolinska
Institutet**

Kursplan för

Barnonkologisk vård för sjuksköterskor - inriktning CNS-tumörer, uppföljning och palliativ vård, 15 hp

Pediatric Oncology Nursing - Focusing on CNS-tumours, Follow-up and Palliative Care, 15 credits

Denna kursplan gäller från och med vårterminen 2017.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

VT17 , HT21 , HT24

Kurskod	9K6027
Kursens benämning	Barnonkologisk vård för sjuksköterskor - inriktning CNS-tumörer, uppföljning och palliativ vård
Hp	15 hp
Utbildningsform	Uppdragsutbildning (högskolepoäng)
Huvudområde	Omvårdnad
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för kvinnors och barns hälsa
Beslutande organ	Utbildningsnämnden KBH
Datum för fastställande	2017-01-31
Reviderad av	Utbildningsnämnden KBH
Senast reviderad	2017-01-31
Kursplanen gäller från	Vårterminen 2017

Särskild behörighet

Av Socialstyrelsen utfärdad legitimation som sjuksköterska.

Arbetar som sjuksköterska med barn med cancer. För de som inte arbetar på ett barnonkologiskt centrum minst 2 veckors tjänstgöring på ett barnonkologiskt centrum.

Mål

Kursens övergripande mål är att studenterna ska uppnå en fördjupad kunskap och kompetens för att med ett professionellt förhållningssätt självständigt kunna bedriva och leda omvårdnadsarbete inom familjecentrerad sjukvård för barn och ungdomar med CNS-tumörer samt uppföljning efter barncancer och palliativ vård.

Kursen är indelad i tre moment; barnonkologi (5 hp), barnonkologisk omvårdnad (5 hp) och VFU inom barnoncervård (5 hp).

Moment 1: Barnonkologi – inriktning CNS-tumörer, uppföljning och palliativ vård, 5 hp

Studenten ska efter genomgången moment kunna:

Kunskap och förståelse

- förklara symtom och utredningsprinciper i samband med diagnostisering
- sammanfatta och förklara behandling, supportive care och palliativ vård
- sammanfatta och förklara tidiga och sena biverkningar samt kunna föreslå behandling för att kunna lindra och följa upp dessa biverkningar

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att initiera, genomföra och utvärdera medicinska åtgärder, i samarbete med det interprofessionella teamet, med hänsyn till utvecklingsstadium, familjesituation, kulturell bakgrund och genus
- visa förmåga att initiera, genomföra och utvärdera interventioner, i samarbete med läkare, för att förebygga, lindra och behandla besvär

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- analysera och reflektera kring relevant vetenskap, beprövad erfarenhet och ett etiskt förhållningssätt, samt att se dess samband och betydelse för vård och behandling
- visa fördjupad insikt om betydelsen av interprofessionell samt nationell och internationell samverkan för barnonkologisk forskning och utveckling

Moment 2: Barnonkologisk omvårdnad – inriktning CNS-tumörer, uppföljning och palliativ vård, 5 hp

Studenten ska efter genomgången moment kunna:

Kunskap och förståelse

- identifiera och analysera omvårdnadsbehov utifrån etablerade bedömningsverktyg vid komplexa sjukdomstillstånd
- identifiera och föreslå lämpliga omvårdnadsåtgärder samt metoder för utvärdering
- visa fördjupad kunskap och insikt om aktuellt förbättrings-, utvecklings- och forskningsarbete inom barnonkologisk omvårdnad

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att självständigt identifiera och analysera komplexa vårdbehov ur ett ålders-, genus- och kulturellt perspektiv
- visa förmåga att prioritera, initiera, genomföra och utvärdera omvårdnadsåtgärder vid komplexa sjukdomstillstånd ur ett ålders-, genus- och kulturellt perspektiv
- visa förmåga att integrera barnonkologisk omvårdnads kunskap i planering, ledning och samordning av vårdinsatser
- visa förmåga att sammanfatta och förklara vård och behandling på ett pedagogiskt och vetenskapligt korrekt sätt

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- analysera och reflektera kring relevant vetenskap, beprövad erfarenhet och ett etiskt förhållningssätt, samt se dess samband och betydelse för professionen som barnonkologisjuksköterska
- kunna på ett fördjupat sätt kritiskt granska omvårdnadsåtgärder utifrån relevanta vetenskapliga,

samhälleliga, kulturella, existentiella och etiska aspekter med särskilt beaktande av barnkonventionen

- visa fördjupad insikt om betydelsen av nationell och internationell samverkan för barnonkologisk omvårdnad
- visa förmåga att identifiera sitt eget behov av att fortlöpande utveckla sin kompetens

Moment 3: Verksamhetsförlagd utbildning inom barnonkologisk vård – inriktning CNS-tumörer, uppföljning och palliativ vård, 5 hp

Efter genomgången moment ska studenten kunna:

Kunskap och förståelse

- integrera omvårdnads kunskap i planering, ledning och samordning av vårdinsatser
- kunna förklara och reflektera över olika omvårdnadsperspektiv/teorier
- kunna identifiera och beskriva kompetensen hos de professioner som ingår i teamet

Färdighet och förmåga

- i samverkan med patient och närstående, samt självständigt och interprofessionellt, kunna observera och bedöma komplexa omvårdnadsbehov
- visa förmåga att arbeta på ett kommunikativt, vårdpedagogiskt och patientsäkert sätt med hänsyn till patientens utvecklingsstadium
- visa handlingsberedskap i att, utifrån evidensbaserad kunskap, argumentera, planera och genomföra undersökningar och behandlingar, samt utvärdera och dokumentera dessa
- kunna samverka med andra professioner samt med nationella och internationella nätverk för att uppnå förbättrad hälsa samt effektivare vård

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- analysera och reflektera över evidensbaserad, personcentrerad och kvalitetssäker vård inom omvårdnad, samt värdering av relevant forskning
- visa förmåga att reflektera över egna grundläggande värderingar för att uppnå ett holistiskt och barncentrerat förhållningssätt, utifrån FNs barnkonvention samt utifrån samhälleliga, kulturella, existentiella och etiska aspekter

Innehåll

Kursen är indelad i tre moment.

Barnonkologi - inriktning CNS-tumörer, uppföljning och..., 5 hp Momentet innehåller:

- sjukdomslära, utredning, och medicinsk behandling vid tumörer i det centrala nervsystemet hos barn och ungdomar
- neurokognitiva och psykologiska konsekvenser av tumörer i det centrala nervsystemet
- strålbehandling
- kommunikation av svåra besked
- smärtfysiologi och smärtlindringsmetoder
- uppföljning och sena effekter
- palliativ medicin
- klinisk etik inklusive metod för etisk analys samt begreppen delaktighet och autonomi

Barnonkologisk omvårdnad - inriktning CNS-tumörer, ..., 5 hp Momentet innehåller:

- omvårdnad vid specifika onkologiska tillstånd, såsom tumörer i det centrala nervsystemet hos barn och ungdomar
- evidensbaserad barnonkologisk omvårdnad

- smärtskattningsmetoder
- palliativ omvårdnad
- personcentrerad omvårdnad av barn, ungdomar och familjer vid vård i livets slut inkl. sorgeteorier och interkulturella sorgereaktioner
- klinisk etik inklusive metod för etisk analys och begreppen solidarisk paternalism och moralisk stress

Verksamhetsförlagd utbildning inom barnoncervård -..., 5 hp Momentet innehåller:

- tillämpning samt dokumentation av personcentrerad omvårdnad av barn, ungdomar och familjer i den barnonkologiska omvårdnadsprocessen
- identifiering av kliniskt relevanta omvårdnadsproblem för evidensbaserad
- kommunikation (och inhämtning av omvårdnadsanamnes) över språkliga och kulturella barriärer med barn, ungdomar och familjer
- tillämpning av modell för etisk analys vid etiskt problem i barnoncervården
- samverkan/teamarbete

Arbetsformer

Undervisningen utgår från ett problemorienterat och kollaborativt synsätt på lärande där arbetsformerna ger förutsättning för aktivt och autentiskt lärande samt peer-learning. Undervisningsformerna i kursen inkluderar: föreläsningar vid internat, gruppdiskussioner, problematisering utifrån litteratur studier, seminarier samt verksamhetsbaserade uppgifter.

Arbete i grupp, aktivt deltagande vid seminarier och närvaro vid samtliga schemalagda gruppträffar och föreläsningar vid internat är obligatoriskt. Kursansvarig bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Innan studenten deltagit i de obligatoriska utbildningsinslagen eller tagit igen frånvaro i enlighet med kursansvarigs anvisningar kan inte studieresultaten slutrapporteras. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Under den verksamhetsförlagda utbildningen ingår handledning, interprofessionell träning och reflektion individuellt och/eller i grupp.

Examination

Moment 1: Barnonkologi – inriktning CNS-tumörer, uppföljning och palliativ vård, 5 hp

I momentet ingår två hemtentamina samt individuella skriftliga inlämningsuppgifter, vilka utgår från specifika frågeställningar.

Moment 2: Barnonkologisk omvårdnad – inriktning CNS-tumörer, uppföljning och palliativ vård, 5 hp

I momentet ingår individuella skriftliga inlämningsuppgifter, vilka utgår från specifika frågeställningar.

Moment 3: Verksamhetsförlagd utbildning inom barnonkologisk vård – inriktning CNS-tumörer, uppföljning och palliativ vård, 5 hp

I momentet ingår individuella skriftliga verksamhetsbaserade inlämningsuppgifter, vilka utgår från specifika frågeställningar. Dessutom ingår delexamination bestående av bedömd verksamhetsförlagd utbildning enligt Bedömningsformulär för Verksamhetsförlagd utbildning (BeVut).

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning (VFU) eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När VFU avbryts på detta sätt innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat. I sådana

fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt VFU-tillfälle på denna kurs.

Studenten ska ha uppfyllt kraven för moment som ingår för att erhålla godkänt på kursen som helhet.

Övergångsbestämmelser

Om en student inte har fullgjort en kurs har studenten möjlighet att examineras enligt då gällande kursplan och kurslitteraturlista upp till ett år efter en eventuell nedläggning av kursen, alternativt förändring eller byte av kursplan och kurslitteraturlista.

Övriga föreskrifter

Undervisningsspråk: svenska och ibland engelska.

Kursen är en uppdragsutbildning som finansieras av Barncancerfonden

Kursutvärderingen sker enligt riktlinjer fastställda av Styrelsen för utbildning på Karolinska Institutet.

Litteratur och övriga läromedel

Gustafsson, G., Kogner, P., and Heyman, M. (Ed) 2013.

Childhood cancer incidence and survival in Sweden 1984-2010.

Report from the Swedish Childhood Cancer Registry. Stockholm: Karolinska Institutet.

WHO. 2009. WHO:s definition av palliativ vård. (Elektronisk).

Hämtat: 2017-01-04 från <http://www.who.int/cancer/palliative/definition/en>

Nursing Care of Children and Adolescents with Cancer

Baggott, C; Fochtman, D; Foley, GV; Patterson Kelly, K

4th ed. Glenview, IL: APHON Association of Pediatric Hematology/Oncology Nurses, 2011

(Finns som inbunden eller E-bok) Länk till e-bok:

<http://vps102221.vps.ovh.ca/Fernyard-110/my2jvm500b-nursing-care-of-children-and-adolescents-with-c>

Omvårdnad i mångkulturella rum : frågor om kultur, etik och reflektion

Björngren Cuadra, Carin

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2010 - 404 s.

ISBN:978-91-44-05307-3 LIBRIS-ID:11743162

[Sök i biblioteket](#)

Supporting the child and the family in paediatric palliative care

2007

LIBRIS-ID:12244482

Degerfält, Jan; Moegelin, Ing-Marie; Sharp, Lena

Strålbehandling

2. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2008 - 272 s., iv pl.-s.,

ISBN:978-91-44-04523-8 LIBRIS-ID:11223907

[Sök i biblioteket](#)

Eide, Hilde; Eide, Tom

Omvårdnadsorienterad kommunikation : relationsetik, samarbete och konfliktlösning

Glad, Anette

2., [rev.] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2009 - 526 s.

ISBN:978-91-44-05331-8 LIBRIS-ID:11223908

[Sök i biblioteket](#)

Omvårdnad på avancerad nivå : kärnkompetenser inom sjuksköterskans specialistområden

Edberg, Anna-Karin

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2013 - 264 s.

ISBN:9789144071459 LIBRIS-ID:14649029

URL: [Webbdel \(aktiveringskod krävs\)](#)

[Sök i biblioteket](#)

Perspectives in paediatric oncology nursing

Gibson, Faith.; Soanes, Louise.; Sepion, B.

London : Whurr, cop. 2004. - xviii, 357 p.

ISBN:1-86156-293-4 LIBRIS-ID:9888300

[Sök i biblioteket](#)

Hanssen, Ingrid

Omvårdnad i ett mångkulturellt samhälle

3 : Lund : Studentlitteratur, 2007 - 296

ISBN:97-89-144011479

[Sök i biblioteket](#)

The child with cancer : family-centred care in practice

Langton, Helen

Edinburgh : Baillière Tindall, 2000 - xvi, 404 s.

ISBN:0-7020-2300-0 (hft.) ; No price : Formerly CIP LIBRIS-ID:5463182

[Sök i biblioteket](#)

Smärta hos barn och ungdomar

Olsson, Gunnar L.; Jylli, Leena

Lund : Studentlitteratur, 2001 - 453 s.

ISBN:91-44-01489-9 LIBRIS-ID:8352961

[Sök i biblioteket](#)

Rosengren, Kristina

Vårdledarskap : att utveckla och förbättra framtidens vård och omsorg

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2014 - 344 s.

ISBN:9789144094557 LIBRIS-ID:14834101

[Sök i biblioteket](#)

God palliativ vård : etiska och filosofiska aspekter

Sandman, Lars; Woods, Simon

Lund : Studentlitteratur, 2003 - 221 s.

ISBN:91-44-02133-X LIBRIS-ID:8904256

[Sök i biblioteket](#)

Nationellt kunskapsstöd för god palliativ vård : vägledning, nationella riktlinjer och indikatorer : preliminär version

Stockholm : Socialstyrelsen, 2012 - 79 s.

ISBN:9789187169441 LIBRIS-ID:13606965

[Sök i biblioteket](#)

Genusperspektiv på vård och omvårdnad

Strömberg, Helén; Eriksson, Henrik

2. utök. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2010 - 224 s.

ISBN:978-91-44-05702-6 LIBRIS-ID:11863172

[Sök i biblioteket](#)

Pediatric oncology nursing : advanced clinical handbook

Tomlinson, Deborah; Kline, Nancy E.

2. ed. : Berlin : Springer, cop. 2010 - xxi, 584 s.

ISBN:978-3-540-87983-1 (hbk.) LIBRIS-ID:11725922

[Sök i biblioteket](#)

Willman, Ania

Evidensbaserad omvårdnad : en bro mellan forskning och klinisk verksamhet

4., [rev.] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2016 - 186 s.

ISBN:9789144109022 LIBRIS-ID:19090791

[Sök i biblioteket](#)

NOPHO (2016) Childhood cancer in the Nordic countries. Report on epidemiologic and therapeutic results from registries and working groups. Stockholm: Nordic Society of Pediatric Haematology and Oncology.